

Aan de Minister van Financiën
Mr. W.B. Hoekstra
Aan de staatssecretaris van Financiën
Dr. J.A. Vijlbrief

Korte Voorhout 7
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum: 15 november 2021
Referentie: BR103

Betreft: FATCA

Excellenties,

Namens de leden van de Nederlandse Vereniging van Banken wil ik u informeren over de stand van zaken met betrekking tot FATCA en een verlenging van uitstel door banken.

Zoals u weet, legt de FATCA-wetgeving verplichtingen op aan de Nederlandse banken. Banken die bankdiensten verlenen aan klanten met de Amerikaanse nationaliteit dienen voor die klanten te beschikken over het Amerikaans fiscaal nummer (TIN) van die persoon. Dit geldt ook als die klant in Nederland woont en ook de Nederlandse nationaliteit bezit. Onze klanten, waarvoor dit geldt, moeten dit nummer sinds 2014 aanleveren bij hun bank. Klanten die afstand hebben gedaan van de Amerikaanse nationaliteit kunnen een zogenoemd *Certificate of Loss of Nationality* (CLN) aanleveren. Dit alles vraagt om extra inspanningen van betrokken klanten en gaat gepaard met kosten, die – zeker in geval van zeer beperkte banden met de Verenigde Staten – als onnodig en vervelend worden ervaren. De problematiek is al enkele jaren bekend getuige onder andere de brief van de NVB van 16 oktober 2016 aan minister Wiebes, de brief van minister Wiebes van 2 november 2016 aan het *Department of the Treasury* en de brief van de Vaste Commissie van Financiën van 4 september 2018 aan het Amerikaanse Congres.

Banken vinden het vervelend voor klanten dat de FATCA-wetgeving hen voor extra inspanningen en kosten plaatst. Om die reden investeren banken reeds een flink aantal jaren in het toelichten en uitleggen van de wetgeving en het informeren van klanten hierover. Hierdoor is het aantal klanten dat negatieve gevolgen ondervindt van deze situatie de afgelopen jaren sterk afgenomen. Wij zijn blij dat een zeer grote groep klanten inmiddels een TIN of CLN heeft aangeleverd en daarom zonder enig probleem over een rekening bij een Nederlandse bank kan beschikken.

Reden voor dit schrijven is echter dat er nog een groep Nederlandse klanten is die niet over een TIN dan wel CLN beschikt én ook nog geen aanvraag daarvoor heeft gedaan. Voor de gevolgen voor deze groep is in de Tweede Kamer veel aandacht. U heeft de afgelopen jaren de Kamer regelmatig geïnformeerd over de inspanningen die de Nederlandse banken, klanten en de overheid op dit terrein hebben geleverd.

Helaas kunnen banken zich niet onttrekken aan de FATCA-wetgeving. De consequentie van deze wetgeving is namelijk dat wanneer de IRS (Amerikaanse belastingdienst) constateert dat een bank onvoldoende uitvoering geeft aan de FATCA-wetgeving, de betreffende bank van de lijst met zogenoemde kwalificerende financiële instellingen wordt verwijderd. In dat geval kan een bank niet langer transacties met Amerikaanse tegenpartijen en klanten uitvoeren. Een ander aspect is dat er vanuit de toezichthouders steeds meer aandacht is voor de vraag hoe banken vanuit de verplichtingen uit hoofde van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) voorkomen dat zij als bank betrokken raken bij belastingontduiking.

1. Kan er nog een jaar uitstel worden verleend voor het sluiten van bankrekeningen hangende het overleg met de V.S.?

In het overleg met de betrokken ambtenaren op uw ministerie op 28 oktober jl. is besproken of het voor de banken mogelijk is om nog één maal tot uitstel over te gaan voor bovengenoemde groep waarvoor nog geen oplossing is.

Gezien de door u aangekondigde extra inspanningen en acties vanuit Nederland en acties in EU-verband richting de Verenigde Staten zullen de banken – ondanks de risico's die zij daarbij lopen - voor de periode tot 1 september 2022 geen betaalrekeningen sluiten van Nederlandse klanten die geen TIN of CLN hebben verstrekt en ook niet zijn gestart met het aanvraagproces. Wij melden met nadruk dat dit aanvullende uitstel eenmalig en finaal is.

Het is goed om aan te geven over welke groep wij spreken. De betreffende klanten worden wel aangeduid als *Accidental American*, het gaat dan om rekeninghouders:

- van wie de bank weet dat ze de Nederlandse nationaliteit bezitten en in Nederland wonen; en
- die de Amerikaanse nationaliteit bezitten vanwege een *U.S. place of birth* of die in de self-certification hebben verklaard (ook) de Amerikaanse nationaliteit te bezitten; en
- die geen andere U.S. indicia hebben.

Ook belangrijk te melden is dat deze afspraak niet geldt voor beleggingsrekeningen. Daarnaast kan het zo zijn dat banken overgaan tot het sluiten van een betaalrekening als zij met betrekking tot de betreffende rekeninghouder niet kunnen voldoen aan de verplichtingen van de Wwft.

In het licht van deze toezegging gaan wij ervan uit dat er in 2022 geen handhavingsmaatregelen vanuit de IRS worden aangekondigd en dat uw ministerie deze verwachting waar mogelijk overbrengt. Als de Amerikaanse belastingautoriteiten bij een of meerdere van onze leden wel handhavingsmaatregelen aankondigen, dan ontstaat er een nieuwe situatie en kan het nodig zijn om betreffende rekening(-en) alsnog te sluiten. Wij vragen daarom wel de toezegging van de Minister van Financiën dat bij dergelijke handhavingsmaatregelen als gevolg van het aanvullende uitstel, de Nederlandse overheid de betreffende bank(en) zal ondersteunen in hun verweer richting de IRS indien er discussie ontstaat tussen de bank en de IRS over de mate van compliance door de bank of bij het verzoek van de IRS om alsnog ontbrekende TIN's aan te leveren. Daarbij gaat het primair om de naleving van de FATCA-regelgeving door de banken voor de jaren en peildata 2020, 2021 en 2022, waarvoor de Nederlandse overheid uitstel heeft gevraagd.

Onze leden zullen – mede gezien eerdere uitlatingen van de IRS – de communicatie richting rekeninghouders voortzetten over de verplichtingen met betrekking tot FATCA en de mogelijke uitwerking daarvan gedurende 2022 en daarna. Wij stellen het op prijs als de overheid dit blijft ondersteunen.

Wij gaan ervan uit dat als gevolg van de door u aangekondigde extra inspanningen en acties er gedurende 2022 een oplossing komt voor rekeninghouders zonder TIN of CLN. Voor ons is van belang dat wij op regelmatige basis worden geïnformeerd over de voortgang van de besprekingen met de Amerikaanse autoriteiten. Mocht zich een permanente oplossing aandienen, dat is het van belang dat deze transparant en openbaar zal zijn met een uitdrukkelijke schriftelijke en verifieerbare goedkeuring van de IRS, zodat het een voldoende zekere basis voor de banken biedt om hun beleid ten aanzien

van klanten zonder US TIN of CLN te voeren. Een nog verder uitstel door de Nederlandse banken na 1 september 2022 is mede vanwege het risicoprofiel van deze regelgeving geen optie.

2. In welke gevallen kunnen Accidental Americans zonder TIN een hypotheek krijgen bij de banken?

Hier kunnen wij geen generieke, voor alle leden geldende, toezegging over doen. Het is onwaarschijnlijk dat bestaande hypotheekbeëindigd worden alleen vanwege het ontbreken van een TIN of CLN. Voor nieuwe hypotheekaanvragen zijn het beleid, de risico-inschatting en de onboarding-processen voor nieuwe klanten zo divers tussen de betrokken banken dat hier geen uniforme uitspraak over kan worden gedaan. Iedere bank zal een eigen afweging moeten maken op basis van de individuele omstandigheden van de betreffende klant en over de mate waarin de FATCA-verplichtingen wel of niet verhinderen om een hypotheek aan te bieden. Hierbij speelt ook de vraag naar de consequenties van het aanbieden van een hypotheek aan een klant als die klant het risico loopt de bankrekening kwijt te raken omdat de klant geen TIN of CLN verstrekt. Daarnaast wijzen wij erop dat er diverse niet-bancaire aanbieders van hypotheek zijn die geen verplichtingen onder FATCA hebben.

Tenslotte willen wij graag meehelpen bij het werken aan een meer permanente oplossing die recht doet aan de belangen van Nederlandse burgers die tevens de Amerikaanse nationaliteit bezitten, het belang van het verkrijgen van een TIN voor de Amerikaanse fiscale autoriteiten, het doel van de FATCA-regelgeving en de uitvoeringspraktijk bij de banken. Daarbij zou het FATCA-concept van *accounts that present a low risk of being used by U.S. persons to evade U.S. tax* wellicht gebruikt kunnen worden.

Uiteraard zijn wij, evenals onze leden, graag bereid bovenstaande nader toe te lichten. In verband met de aandacht voor dit onderwerp in de Tweede Kamer zouden wij het op prijs stellen als deze brief als bijlage bij uw schrijven aan de Tweede Kamer kan worden gevoegd, opdat optimale transparantie over de positie en het aanbod van banken in dezen wordt geborgd.

Hoogachtend,

Persoonsgegevens